

KAMIL STĘPNIAK

Środowisko prawników wobec sytuacji Trybunału Konstytucyjnego. Badania socjologiczno-prawne

Streszczenie

Przeprowadzone w ostatnim czasie zmiany prawne dotyczące instytucji Trybunału Konstytucyjnego (TK) budzą wiele kontrowersji. W artykule dokonana została prezentacja badań socjologiczno-prawnych poświęconych opinii prawników, którzy ze względu na wykonywaną profesję i posiadane doświadczenie mają możliwość dokonania konfrontacji praktyki zawodowej z ewoluującym stanem prawnym, który w sposób bezpośredni przekłada się na poziom ochrony praw jednostki oraz wykonywanie praw podstawowych. Opinia jurystów, z punktu widzenia racjonalności i funkcjonalności działania sądu konstytucyjnego w systemie prawnym, wydaje się nieoceniona.

Od postawy prawników zależeć będzie przyszłość systemu sądownictwa w Polsce. Rezultaty mających obecnie miejsce przekształceń zarówno w zakresie sądownictwa konstytucyjnego, jak i powszechnego dotyczą wszystkich obywateli. Jednak w odniesieniu do tej kwestii to juryści są – a przynajmniej powinni być – najbardziej świadomą grupą społeczną, od której aktywności lub bierności będzie zależał kształt systemu prawnego. Dlatego też omawianym badaniom zostali poddani przedstawiciele zawodów prawniczych oraz pracownicy naukowcy wydziałów prawa. Celem pytań ankietowych stanowiących podstawę badań było określenie, w jaki sposób środowisko prawników odnosi się do sytuacji Trybunału Konstytucyjnego, a także do jego ustroju i funkcjonowania zarówno w przeszłości, obecnie, jak i w przyszłości. Pytania zadawane respondentom dotyczyły nie tylko opinii wyrażanych przez prawników, ale także aktualnego stanu prawnego i faktycznego. Jako użyteczny cel przeprowadzonych badań wskazano ustalenie, jak środowisko prawników reaguje na zmiany, które nastąpiły w zakresie funkcjonowania Trybunału. Rozważaniom poddano także, jak respondenci charakteryzują mający obecnie miejsce kryzys konstytucyjny i jakie widzą sposoby wyjścia z niego. Analizie poddano ponadto postulaty dotyczące dalszego funkcjonowania tej instytucji oraz prowadzenia działalności orzeczniczej sformułowane przez prawników.

Słowa kluczowe: Trybunał Konstytucyjny – kryzys konstytucyjny – opinia prawników – socjologiczna analiza zjawiska